

2024 m. sausio 9 d.

LŠTA pranešimas

LŠTA prognozė: gruodžio mėnesio vidutinės sąskaitos bus apie 33 proc. mažesnės nei pernai

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos preliminariais duomenimis, gyventojus pasiekiančios gruodžio mėnesio sąskaitos už centralizuotai tiekiamą šilumą bus vidutiniškai apie 33 proc. mažesnės nei 2022-ųjų gruodį. Atskiruose miestuose ir skirtinguose pastatuose šis pokytis gali reikšmingai skirtis nuo vidurkio, nes miestams nustatomos skirtingos šilumos kainos, o kiekviename pastatuose sąskaitos dydį lemia šilumos suvartojimas.

Šį gruodį vidutinė lauko oro temperatūra Lietuvoje siekė apie +0,1 °C šilumos, kai 2022 metų gruodžio mėnesį buvo apie -2,6 °C šalčio. Dėl šiltesnių oro lauko sąlygų šį gruodį daugiabučiuose suvartota apie 13 proc. mažiau šilumos nei prieš metus. Dar dėl beveik 20 proc. sumažėjusios šilumos kainos, galutiniai mokėjimai už šilumą bus apie 33 proc. mažesni nei 2022 metų gruodį.

Pirminiais duomenimis, 60 kv. metrų ploto buto savininkas šildymui tipiniuose senos statybos neapšiltintuose daugiabučiuose, kuriuose gyvena dauguma gyventojų, šių metų gruodžio mėnesį vidutiniškai išleis apie 89 eurus. Toks butas vidutiniškai suvartojo apie 1176 kWh (19,6 kWh/m²) šilumos. Prieš metus tam pačiam plotui apšildyti vidutiniškai prireikė apie 1344 kWh (22,4 kWh/m²), o vidutinės sąskaitos už šilumą sudarė apie 128 eurus.

Mažiausiai energijos naudojančiuose naujos statybos daugiabučiuose 60 kv. metrų ploto butų šildymui šių metų gruodį vidutiniškai suvartota apie 438 kWh (7,3 kWh/m²). Čia mokėjimai už šilumą mažiausi - apie 33 eurus.

Daugiausia šilumos vartojo butai senuose ir pačios prasčiausios būklės daugiabučiuose, kuriuose šildymui gruodį reikėjo vidutiniškai apie 1644 kWh šilumos (27,4 kWh/m²). Tai gyventojams vidutiniškai kainuos apie 124 eurus. Prieš metus vidutinė tokio būsto sąskaita siekė 188 eurus, šildymui buvo suvartota 1980 kWh (33 kWh/m²) šilumos.

Tai vidutiniai dydžiai pastatų grupėms, o atskiruose pastatuose gali reikšmingai skirtis.

Šį šildymo sezoną gyventojams iš valstybės biudžeto toliau kompensuojamas 9 proc. pridėtinės vertės mokesčio (PVM) tarifas. Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje 2023 m. gruodį buvo 7,56 ct/kWh be PVM. Prieš metus siekė 9,5 ct/kWh be PVM. Daugiausiai šilumos kainų dydį lemia gamtinių dujų ir biokuro įsigijimo kainos energijos išteklių biržose. Pažymėtina, kad vietinis biokuras išlieka apie 3 kartus pigesnis už importuojamas gamtines dujas, todėl miestuose, kur biokuro dalis didžiausia, šilumos kainos yra mažesnės (<https://www.vert.lt/siluma/Puslapiai/kuro-ir-perkamos-silumos-kainos/vidutine-salies-kuro-zaliavos-kaina.aspx>). Gruodį keitėsi ir nepriklausomų šilumos gamintojų parduodamos šilumos kainos (<https://www.vert.lt/siluma/Puslapiai/perkamos-silumos-kaina-pagal-tiekejus.aspx>).

Stebima tendencija, kad mažesniuose miestuose ar miesteliuose santykinai didesnė pastovioji dedamoji šilumos kainoje, todėl čia kainų lygis aukštesnis. Galutinei šilumos kainai konkrečių mėnesį įtakos turi jos perskaičiavimo grafikas ir faktinė kuro struktūra. Dėl šių priežasčių šilumos vieneto kaina (ct/kWh) atskiruose miestuose gali skirtis iki 2-3 kartų.

Statistika rodo, kad didžiausią poveikį galutinėms šildymo išlaidoms daro energetinė pastato kokybė. Šilumos suvartojimas vienam kvadratui ploto apšildyti tame pačiame mieste gali skirtis iki 10 kartų. Tai priklauso nuo pastato dydžio, geometrijos, aukščio, sienų ir langų kokybės, stogo ir rūsio būklės. Didelę įtaką turi ir vidaus vamzdinių sistemų subalansavimas, papildomi prijungti šildymo prietaisai, šilumos punkto automatizavimo lygis ir visą šį ūkį prižiūrinčios įmonės ar asmens kvalifikacija bei pastangos.

Valstybė teikia paramą inžinerinei renovacijai, galima gauti subsidiją vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų sutvarkymui (daugiau informacijos: <https://modernizuok.apva.lt/veiklos-sritys/klimato-kaitos-programa/daugiabuciu-namu-vidaussildymo-ir-karsto-vandens-sistemumodernizavimas/217>). Tai galimybė dėl prastos šilumos kokybės kenčiantiems daugiabučių gyventojams pagerinti šildymo kokybę ir džiaugtis jaukais namais. Nauji kvietimai paramai gauti turėtų būti paskelbti 2024 m. 1 pusmetyje, todėl raginame gyventojus ir pastatų valdytojus rūpintis energijos suvartojimo mažinimu ir pradėti ruošti paraiškas jau dabar.

Valstybė šį šildymo sezoną taip pat kompensuoja būsto šildymo išlaidas sunkiau besiverčiantiems šalies gyventojams. Kad sužinoti, ar priklauso kompensacija, reikia kreiptis į savivaldybės Socialinių išmokų skyrių. Šilumos tiekėjas, gavęs informaciją apie priimtą sprendimą, teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuoja kompensacijos dydį ir jį pritaiko einamojo mėnesio sąskaitoje. Daugiau informacijos: <https://www.spis.lt/skaiciuokles/bustosildymoislaidukompensacijos>

Vidutiniai mokėjimai už šilumą 2023 metų gruodžio mėn., lyginant su 2022 m. gruodžiu ir 2023 m. lapkričiu

Sovietinės statybos tipinis daugiabutis, neapšiltintas, su senomis vidaus šildymo ir karšto vandens sistemomis	2022 m. gruodis (-2,6 °C)		2023 m. lapkritis (+2,1 °C)		2023 m. gruodis (+0,1 °C)	
	Mokėjimai mažesni 33 proc. nei prieš metus: dėl šiltesnių oro sąlygų mažėja: -13 proc. dėl kainos mažėjimo: -20 proc.					
Šilumos suvartojimas ploto vienetai	22,4	kWh/m ²	17,3	kWh/m ²	19,6	kWh/m ²
Šilumos suvartojimas vidutiniame (60 m ²) bute	1344	kWh/butui	1038	kWh/butui	1176	kWh/butui
Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje be PVM*	9,5	ct/kWh	7,59	ct/kWh	7,56	ct/kWh
Vidutinio (60 m ²) buto šildymo sąskaita be PVM*	128	Eur/mėn	79	Eur/mėn	89	Eur/mėn
Naujos statybos ir pilnai modernizuotas daugiabutis	2022 m. gruodis (-2,6 °C)		2023 m. lapkritis (+2,1 °C)		2023 m. gruodis (+0,1 °C)	
	Šilumos suvartojimas ploto vienetai	9,5	kWh/m ²	6,4	kWh/m ²	7,3
Šilumos suvartojimas vidutiniame (60 m ²) bute	570	kWh/butui	384	kWh/butui	438	kWh/butui
Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje be PVM*	9,5	ct/kWh	7,59	ct/kWh	7,56	ct/kWh
Vidutinio (60 m ²) buto šildymo sąskaita be PVM*	54	Eur/mėn	29	Eur/mėn	33	Eur/mėn
Senas, labai prastos būklės daugiabutis	2022 m. gruodis (-2,6 °C)		2023 m. lapkritis (+2,1 °C)		2023 m. gruodis (+0,1 °C)	
	Šilumos suvartojimas ploto vienetai	33,0	kWh/m ²	24,1	kWh/m ²	27,4
Šilumos suvartojimas vidutiniame (60 m ²) bute	1980	kWh/butui	1446	kWh/butui	1644	kWh/butui
Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje be PVM*	9,5	ct/kWh	7,59	ct/kWh	7,56	ct/kWh
Vidutinio (60 m ²) buto šildymo sąskaita be PVM*	188	Eur/mėn	110	Eur/mėn	124	Eur/mėn

Dėl tikslesnės informacijos apie šilumos suvartojimą kiekviename pastate kreipkitės į savo miesto šilumos tiekėją.

Apie šilumos suvartojimą Lietuvos daugiabučiuose 2023/2024 m. ir ankstesnių metų šildymo sezono metu rasite LŠTA renkamoje statistikoje: lsta.lt/silumos-ukis/silumos-suvartojimas/